

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819203277
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7819203277.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35831154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, P.O.BOX 205, IČO: 37927795, proti žalovanej: H. U., S. XX.X.XXXX, N. M. Z. Q. XXX, XXX XX Z. Q., o zaplatenie 6.384,99 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku okresného súdu Rožňava zo dňa 26. februára 2020 sp. zn. 10Csp/79/2019

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 26. februára 2020 č.k. 10Csp/79/2019-93, okrem výroku II. o zastavení konania o zaplatenie 748,41 € s príslušenstvom.

Stranám sporu n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 26. februára 2020 č.k. 10Csp/79/2019-93 zamietol žalobu žalobcu na zaplatenie sumy 5.636,58 Eur istiny s 5,00 % ročným úrokom z omeškania od 21.9.2019 do zaplatenia(výrok I.), zastavil konanie o zaplatenie 748,41 € istiny s 5,00 % ročným úrokom z omeškania od 21.9.2019 do zaplatenia (výrok II.) a nepriznal stranám sporu právo na náhradu trov konania (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa právny predchodca žalobcu domáhal zaplatenia sumy 6.384,99 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 21.9.2019 do zaplatenia. V priebehu konania súd uznesením 10Csp/79/2019-60 zo dňa 8.1.2020 pripustil zmenu na strane žalobcu tak, ako je uvedené v záhlaví tohto rozsudku (na základe postúpenia pohľadávky). Nový žalobca čiastočne zobral žalobu späť o zaplatenie 748,41 Eur istiny s príslušným úrokom z omeškania a v tejto časti navrhol konanie zastaviť. Zotrval na žalobe na zaplatenie 5636,58 Eur s 5,00 % ročným úrokom z omeškania od 21.9.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Poukázal na to, že žalovaná 28.8.2015 vyplnila žiadosť o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro. Žiadosť bola schválená 4.9.2015, pričom sa jednalo o formu revolvingového úveru s automatickým obnovovaním úveru. Žalovaná mala schválený úverový rámec vo výške 3000,00 Eur so zmluvným úrokom 22,80 % ročne a so štandardnou splátkou 100,00 Eur mesačne. Žalovaná začala čerpať úverový rámec 11.9.2015. Dňa 5.11.2016 došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovanej, nakoľko opakovane neuhradila povinné splátky. Žalobca predložil prehľad čerpanej sumy a prehľad úhrad žalovanou, pričom zobral žalobu späť ohľadom poplatkov a sankčného úroku. Na nariadenom pojednávaní sa nezúčastnil a navrhol konať v jeho neprítomnosti.

3. Právne vec posúdil podľa § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 565, § 53 ods. 9 OZ.

4. Súd zistil, že žalobca si uplatňoval úhradu zostatku revolvingového úveru poskytnutého žalovanej dňa 11.9.2015. Pre nesplácanie úveru žalobca oznámil žalovanej, že je oprávnený úver zosplatiť vzhľadom na neuhradenie splátky splatnej za mesiac 8/2016. Následne listom zo dňa 5.11.2016 oznámil vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Z prehľadu splátok súd zistil, že žalovaná uhradila poslednú splátku pred zosplatením dňa 24.6.2016 a ďalšie splátky za 7/2016, 8/2016 až do 3.6.2017 už neuhradila.

5. Poukázal na ust. § 103 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil, ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy veriteľ má povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, avšak aj v takomto prípade sa premlčacia doba začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky. Podľa tvrdenia samotného žalobcu sa mala žalovaná dostať do omeškania so splátkou splatnou za mesiac 8/2016, ako je to uvedené v predžalobnej opomienke. K vyhláseniu okamžitej splatnosti žalobca pristúpil 5.11.2016.

6. Z Prehľadu splátok a úhrad mal preukázané, že žalovaná zaplatila poslednú splátku pred zosplatením dňa 24.6.2016 a neuhradila splátky za 7/2016, 8/2016 až do 3.6.2017. Keďže zo strany žalobcu došlo k uplatneniu práva na zosplatenie celého dlhu dňa 5.11.2016 v súvislosti s nezaplatenou splátkou za 8/2016, premlčacia doba začala podľa súdu prvej inštancie plynúť splatnosťou nesplatenej splátky od 16.8.2016. Premlčacia doba tak najneskôr skončila 16.8.2019, pričom žalobca podal žalobu 29.10.2019 a teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Súd teda konštatoval, že žalobca si uplatňoval v rozpore s ustanovením § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy.

7. Výrok o zastavení konania v časti späťvzatia žaloby oprel o ustanovenie § 144 a § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

8. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1,2 v spojení s ustanovením § 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku dôvodiac, že žalobca bol v konaní v celom rozsahu neúspešný a preto mu nepatrí právo na náhradu trov. Úspešná žalovaná si trovy konania neuplatnila, žiadne preukázateľné trovy jej v tomto konaní nevznikli a preto jej ich súd nepriznal.

9. Proti uvedenému rozsudku (voči výroku I., ktorým súd zamietol žalobu a výroku III. o trovách konania) podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/,f/ a h/ CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že zaviaže žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 5.636,58 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.636,58 € od 21.9.2019 do zaplatenia.

10. Odvolateľ mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil nárok žalobcu ako premlčaný, keď začiatok plynutia premlčacej lehoty určil od dátumu poslednej splátky neuhradenej žalovaným, pričom vôbec nevzal do úvahy vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Poukázal na list zo dňa 5.11.2016, ktorým právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného. Tento list žalovaná prevzala dňa 23.11.2016, pričom z výzvy vyplývala 10 dňová lehota na plnenie, preto podľa žalobcu začiatok premlčacej lehoty možno počítať najskôr odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na plnenie uvedenej vo výzve, t.j. odo dňa 4.12.2016, pričom návrh bol doručený súdu dňa 29.10.2019. Poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/456/2006 a sp. zn. 21Cdo/426/2005. Zároveň dal do pozornosti aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2019 sp. zn. 11Co/60/2019.

11. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

12. Odvolací súd zdôrazňuje, že odvolaním nebol napadnutý výrok II. o zastavení konania o zaplatenie 748,41 eur s príslušenstvom, ktorý nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

14. Rozsudok je v napadnutých výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 8. júna 2021 o 10.15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 2.6.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

16. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP, t.j. že, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, t.j. vadami konania podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP sú iné vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia, s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP.

18. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

19. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

20. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

21. Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené.

22. Podstatou odvolacích námietok je posúdenie plynutia premlčacej doby (ustálenie začiatku plynutia premlčacej doby) zosplatneného zostatku spotrebiteľského úveru.

23. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že právny predchodca žalovaného si uplatnil právo na okamžité zosplatnenie úveru dňa 5.11.2016.

24. Žalobca tvrdí, že premlčanie pri zosplatnenom dlhu začína nasledujúcim dňom po uplynutí lehoty na plnenie uvedenej vo výzve- vyhlásení okamžitej splatnosti celého zostatku dlhu (s tým, že v danom prípade žalovaný prevzal výzvu dňa 23.11.2016 a lehota na plnenie bola 10-dňová).

25. Súd prvej inštancie vychádzal z úvahy, že premlčacia doba začala plynúť odo dňa nasledujúceho po zročnosti splátky za 8/2016 splatnej dňa 15.8.2016 (teda od 16.8.2016) a uplynula dňa 16.8.2019 (pričom žaloba bola doručená súdu 29.10.2019).

26. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že právo v zmysle ust. § 565 OZ je právom veriteľa, nie jeho povinnosťou, pričom veriteľovi vzniká toto právo pravidelne vo vzťahu ku každej nesplnenej splátke a trvá do splatnosti nasledujúcej splátky.

27. Pokiaľ veriteľ svoje právo nevyužije vo vzťahu k tej ktorej jednotlivej splátke, neznamená to, že mu toto právo zaniká. Naopak zakaždým pri nezaplatení každej jednotlivej nasledujúcej splátky mu takéto právo vzniká opakovane. Je však potrebné zdôrazniť tak, ako to už bolo uvedené, že sa jedná o právo nie o povinnosť. Pokiaľ veriteľ svoje právo v zmysle § 565 OZ nevyužije, resp. v období, kým toto právo nevyužije, platí v zmysle § 103 OZ, že každá jedná splátka sa premlčuje samostatne, teda vo vzťahu ku každej jednotlivej splátke začína plynúť premlčacia lehota samostatne. Až následne, keď dôjde k zosplateniu dlhu, stane sa splatným celý zostatok dlhu a vo vzťahu k tejto sume začne plynúť premlčacia doba, ktorá začína plynúť od tej splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu dlhu, avšak zároveň musí byť splnená aj podmienka v zmysle § 53 ods. 9.

28. Žalobca využil svoje právo požadovať splatenie celého nesplateného zvyšku dňa 5.11.2016. Odvolací súd má za to, že tak urobil pre nesplatenie splátky za 07/2016 splatnej dňa 15. 7.2016, ktorá predchádza po dobu 3 mesiacov (troch splátok) k zosplateniu s poukazom na ust. § 53 ods. 9 OZ.

29. V danom prípade tak premlčacia doba vo vzťahu k celému zosplatenému dlhu začala plynúť dňa 16.10.2016 a uplynula dňa 16.10.2019 a preto pokiaľ žalobca podal žalobu dňa 29.10.2019 urobil tak v čase, keď právo bolo premlčané.

30. Odvolací súd teda dospel k záveru, že v prejednávanej veci uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené, lebo aj keď súd čiastočne nesprávne aplikoval ust. § 101, § 103, § 53 ods. 9 a § 565 OZ na zistený skutkový stav, nemalo to vplyv na správnosť jeho záveru o nedôvodnosti žaloby.

31. Súd nesprávne určil začiatok premlčacej doby celého zosplateného úveru dňom 16.8.2016, a to z nasledujúcich dôvodov:

32. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

33. Podľa § 100 ods. 2 OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

34. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

35. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

36. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

37. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

38. Ako vyplýva z vyššie cit. zákonných ustanovení, v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ (žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote najmenej 15 dní na uplatnenie tohto práva. Aj v tomto prípade však platí druhá veta cit. ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. že toto právo môže veriteľ použiť (len) najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

39. Ak teda žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa ku dňu 5.11.2016, nemohol tak urobiť pre omeškanie so splátkou za 8/2016 splatnou dňa 15.8.2016, ako to konštatoval súd prvej inštancie. Pre splátku splatnú dňa 15.8.2016 tak mohol urobiť najskôr 16.11.2016 v zmysle § 53 ods. 9 OZ (až vtedy bol žalovaný v omeškaní s touto splátkou 3 mesiace), najneskôr do 15.12.2016 v zmysle § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka.

40. Ak teda právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňom 5.11.2016, mohol tak urobiť len pre omeškanie splátky splatnej 15.07.2016, vo vzťahu ku ktorej tak totiž mohol urobiť najskôr 16.10.2016 (nasledujúci deň po uplynutí 3 - mesačnej lehoty v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ) a najneskôr 15. 11.2016 (kedy sa stala splatnou ďalšia splátka) za splnenia ostatných podmienok v zmysle § 53 ods. 9 OZ. v danom prípade úver zosplatnil dňom 5.11.2016 (ktorý dátum spadá do vyššie uvedeného intervalu od 16.10.2016-15.11.2016).

41. K tvrdeniu žalobcu odvolací súd uvádza, že okamih zosplatnenia úveru (5.11.2016) a ani lehota na plnenie určená v oznámení o zosplatnení nie sú rozhodujúce z hľadiska začatia plynutia premlčacej doby predčasne zosplatneného úveru v zmysle ustanovenia § 103 OZ (môžu mať vplyv iba na začiatok omeškania žalovaného s plnením). Počítanie premlčacej doby od momentu (predčasného) zosplatnenia úveru nemá oporu v ustanoveniach Občianskeho zákonníka, keď premlčanie splátok úveru i celého zročného úveru je upravené v cit. ustanovení § 103 OZ.

42. Ustanovenie § 101 OZ upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby a všeobecne stanovuje začiatok plynutia premlčacej doby, pričom táto všeobecná úprava platí vo všetkých prípadoch, keď zákon pre jednotlivé práva neráta s osobitnou úpravou, t.j. nestanovuje inú dĺžku premlčacej doby, alebo odlišne určuje začiatok jej plynutia.

43. Ustanovenie § 103 veta prvá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak zmluvné strany dohodli plnenie dlhu v splátkach, pričom každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba vždy samostatne. Uvedené však platí iba vo vzťahu k splátkam, ktoré sa stali splatnými skôr ako veriteľ využil svoje právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. V prípade, ak veriteľ využije právo, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia.

44. Odvolací súd tu zdôrazňuje, že aj v danom prípade zosplatnenie nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými už skôr. Splátky, ktoré sa už stali splatnými v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 103 veta prvá OZ pred zosplatnením celého zostatku dlhu dňa 5.11.2016 (t.j. až po splátku za 10/2016) už takýto status nadobudli, teda jednoznačne už boli splatnými, preto aj premlčacia doba vo vzťahu k týmto splátkam už začala plynúť u každej samostatne .

45. V prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia a je potrebné osobitne ustáliť začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného zostatku dlhu (v danom prípade pozostávajúceho zo sumy, splatenie ktorej bolo pôvodne dohodnuté v splátkach splatných od 20.11.2015 do konečnej splatnosti).

46. Ustanovenie § 103 veta druhá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 Obč. zák. požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky.

47. Je však potrebné posúdiť, či túto osobitnú úpravu je možné aplikovať (priamo) aj v prípade, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a veriteľ uplatnil právo podľa § 565 OZ v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 OZ.

48. Ako nesprávny odvolací súd vyhodnotil postup súdu, ktorý aplikoval na vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy (iba) ustanovenie § 103 veta druhá OZ, vychádzajúc z úvahy, že na plynutie premlčacej doby nemá vplyv skutočnosť, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 OZ až po uplynutí 3-mesačného omeškania s niektorou splátkou.

49. Odvolací súd je toho názoru, že v prípade zosplatnenia dlhu, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy nemožno vychádzať z aplikácie ustanovenia § 103 veta druhá OZ bez súčasného zohľadnenia osobitosti vyplývajúcej z novo zavedenej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 53 ods. 9 OZ. Odvolací súd vychádza z úvahy, že v takomto (špecifickom) prípade pri posúdení začiatku plynutia premlčacej

doby zosplatneného dlhu (mimo už splatných splátok) je možné použitie ust. § 103 veta druhá OZ iba za súčasnej aplikácie ust. § 565 OZ a novozavedeného ust. § 53 ods. 9 OZ pri jeho výklade.

50. Daný aplikačný problém vyvstal práve v súvislosti s novozavedeným ust. § 53 ods. 9 OZ, ktorý tak zasiahol do dovtedy platnej úpravy vychádzajúcej z ust. § 103 v spojení s § 565 OZ, vo vzťahu ku ktorým súdna prax bola jednotná. Predpoklad pre zosplatnenie úveru v zmysle § 565 OZ (v prípade ak sa nejedná o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy) spočíva v právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky. V tom prípade, môže veriteľ vyvolať predčasnú splatnosť zostávajúceho dlhu v prvý deň omeškania dlžníka so zaplatením splátky a v tento deň si ho aj uplatniť na súde. Je preto len logické, že práve v tento deň podľa ust. § 103 veta druhá OZ (ktorý odkazuje na ust. § 565 OZ) začína plynúť premlčacia doba pre uplatnenie zosplatnenej časti záväzku.

51. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ však zaviedlo novú podmienku pre aplikáciu ust. § 565 OZ, vzťahujúcu sa iba na spotrebiteľské zmluvy, keď možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je v zmysle tohto ustanovenia posunutá až na dobu po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky (za súčasného splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ - upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva). Je preto v takomto prípade potrebné zohľadniť, že veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru až po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatným celý dlh (do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej, ak upozornil dlžníka na túto možnosť aspoň 15 dní pred vyhlásením).

52. Odvolací súd má za to, že pri aplikácii ustanovenia § 103 veta druhá OZ v prípadoch spotrebiteľských zmlúv, nemožno vychádzať iba z doslovného znenia tohto ustanovenia, ale pri jeho výklade je potrebné zohľadniť špeciálnu úpravu obsiahnutú v ust. § 53 ods. 9 OZ, v dôsledku ktorej sa v týchto prípadoch k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. S takouto ďalšou udalosťou však ust. § 103 OZ (rovnako ako ani § 565 OZ) explicitne nepočíta.

53. Odvolací súd tu zdôrazňuje, že aj v tomto prípade sa uplatňuje trojročná premlčacia doba stanovená v ust. § 101 OZ a až do uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie a veriteľ sa v prípade neplnenia povinnosti dlžníka môže domáhať (na súde) iba zaplatenia už splatných splátok. Je nesporným, že až od uplatnenia práva v zmysle § 565 OZ (v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok stanovených v § 53 ods. 9 OZ) sa žalobca môže domáhať na súde zaplatenia celej pohľadávky (celého zosplatneného zostatku dlhu).

54. Vychádza preto z úvahy, že aj vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v § 101 OZ, v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitiu práva podľa § 565 OZ), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

55. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd má za to, že by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 OZ trojročná, by bola skrátená o tri mesiace).

56. Aj v preskúmanom prípade, pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby vo vzťahu k zosplatnenému zostatku pohľadávky, je potrebné najprv ustáliť, pre nesplnenie ktorej splátky vzniklo veriteľovi právo (a veriteľ ho využil) v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky (t.j. v dôsledku nesplnenia ktorej splátky sa stal zročným celý dlh).

57. Vyššie uvedená podmienka stanovená v § 53 ods. 9 OZ bola v danom prípade splnená ku dňu 11.12.2015 (ku dňu zosplatnenia) iba vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.8.2015, ako už bolo uvedené vyššie.

58. Vychádzajúc z uvedených úvah a súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade vo vzťahu k celému zostatku pohľadávky (počnúc splátkou 07/2016, kde veriteľ využil právo podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ) premlčacia doba začala plynúť 16.10.2016, t.j. deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa 15.7.2016, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá zosplatnenie (dňa 5.11.2016) vyvolala (§ 53 ods. 9 OZ) a uplynula dňom 16.10.2019.

59. Keďže žalovaný podal žalobu 29.10.2019 urobil tak po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby, vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, ak žalobu zamietol. Vecne správny je aj výrok o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

60. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

61. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov konania. Takéto právo vzniklo úspešnému žalovanému, ktorému však preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

62. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).